26/- nett

rare

offered ... in 1885
at the ... of 15s

PARABOLA

DE SEMINATORE

LXXII LINGUIS VERSA.

PARABOLA

DE SEMINATORE

EX EVANGELIO MATTHÆI,

IN LXXII EUROPÆAS LINGUAS

AC DIALECTOS VERSA, ET ROMANIS CHARACTERIBUS EXPRESSA.

LONDINI.

1857.

INDEX LINGUARUM

QUIBUS PARABOLA DE SEMINATORE EXHIBETUR.

PARS PRIMA.

LINGUA VASCONICA.

PARS SECUNDA.

LINGUÆ FINNICÆ.

14. Ceremissice.
15. Mordvinice.
16. Hungarice.

PARS TERTIA.

LINGUÆ CELTICÆ.

17. Gaelice, dial. Hibernica Connaciæ.
18. Gaelice, dial. Hibernica Momoniæ.
19. Gaelice, dial. Scotica.
20. Gaelice, dial. Mannica.
21. Cambrice.
22. Armorice.
23. Armorice, dial. Trecoriensi.

PARS QUARTA.

LINGUÆ GRÆCO-LATINÆ.

24. Epirotice.
25. Græce.
26. Neo-Græce.
27. Latine.
28. Italice.
29. Dial. Pedemontana.
30. Hispanice.
31. Dial. Hispanica Curassoæ.
32. Lusitanice.
33. Dial. Lusitanica Ceilanensi.
34. Gallice.

35. Catalane.
36. Rhætice, dial. Oberlandica.
37. Rhætice, dial. Inferioris Engadinæ.
38. Rhætice, dial. Superioris Engadinæ.
39. Valachice.

PARS QUINTA.

LINGUÆ GERMANICÆ.

40. Theotisce.
41. Theotisce, dial. media inter Francicam et Saxonicam.
42. Germanice.
43. Neo-Saxonice.
44. Neo-Saxonice, dial. potius Coloniensi.
45. Neo-Saxonice, dial. potius Hollandica.
46. Hollandice.
47. Dial. Hollandica Creolensi.
48. Dial. Anglo-Hollandica Surinamensi.
49. Anglo-Saxonice.
50. Anglo-Saxonice, dial. Northumbrica.
51. Anglice.
52. Scotice.
53. Neo-Frisice.
54. Islandice.
55. Dial. Farensium Insularum.
56. Suecice.
57. Danice.

PARS SEXTA.

LINGUÆ SLAVICÆ.

58. Slavonice.
59. Russice.
60. Illyrice, dial. Bosnensi.
61. Serbice.
62. Slovenice, dial. Carniolica.
63. Slovenice, dial. Blatensi.
64. Bulgarice.
65. Polonice.
66. Bohemice.
67. Slovacice.
68. Sorabice.
69. Sorabice, dial. Inferioris Lusatiæ.
70. Lithuanice.
71. Lithuanice, dial. Samogitica.
72. Lettice.

ADNOTATIUNCULA.

Typus Romanus substituitur Græco in versionibus 24, 25, 26;

Gothico in 7, 9, 10, 12, 42, 43, 44, 45, 55, 57, 68, 69, 70, 72;

Slavico in 8, 13, 14, 15, 39, 58, 59, 61, 64.

ǎ	æquivalet	я
já	. . .	я́
ě	. . .	ѣ
jé	. . .	ѣ́
ǔ	. . .	ю
jú	. . .	ю́
ä	. . .	я̈
ü	. . .	ю̂
ű	. . .	ю̂́

PARS PRIMA

LINGUÆ VASCONICÆ DIALECTOS

COMPLECTENS.

PARABOLA

DE SEMINATORE

VASCONICE,

DIAL. GUIPUSCOANA.

ONA non irten zan ereille bat ereitera.

Eta ereiten ari zala, aci batzuec erori ciran bide bazterrera, eta etorri ciran ceruco egaztiac, eta jan cituzten.

Besteac erori ciran lecu arritsuetan, non ez baitzuten lur asco : eta bereala jayo ciran, ceren etzuten lur ondocoiric.

Bañan eguzquia irten zanean, erre ciran, eta igartu ciran, cergatic etzuten sustrairic.

Eta besteac erori ciran arantzen gañean : eta arantzac aci ciran, eta ito cituzten.

Eta besteac erori ciran lur onean : eta ematen zuten frutua, batac eun alaco, besteac iruroguei, eta besteac oguei ta amar.

Entzuteco belarriric duenac, entzun dezala.

PARABOLA

DE SEMINATORE

VASCONICE,

DIAL. BISCAINA.

ORRA nun urten eban ereiten dabenac ereitera.

Eta ereiten diarduala, aci batzuc jausi ciran bidiaren onduan, eta etorri ciran ceruco egaztijac, eta jan citubezan.

Beste batzuc barriz jausi ciran arritzetan, nun ez euquen lur asco: eta laster erne ciran, ez euquelaco lur lodija.

Eta eguzquijac urtenic, erre ciran: eta ez euquelaco sustrairic, sicatu ciran.

Beste batzuc barriz jausi ciran arantzetan: eta aci ciran arantzaac, eta ito citubezan.

Beste batzuc barriz jausi ciran lur onian: eta emoten eben frutuba, batec eunca, bestiac irurogueica, bestiac oguetaamarca.

Daucazanac belarrijac entzuteco, entzun daguijala.

PARABOLA

DE SEMINATORE

VASCONICE,

DIAL. SUPERIORIS NAVARRÆ.

UNA bein batean aci ereile bat atera cen ereitera.

Eta ereiten ari celaric, cembait aci erori ciren bideain ondoan, eta etorri ciren aireco egaztinac, eta denac yan cituzten.

Bertze cembait erori ciren cascallu lecura, non ez baitcen lur guti baicic: eta sortu ciren bereala, ceren ez baitzuten lur guicena.

Baño iguzquia atera cenean, erre ciren: eta iñartu ciren, ceren ez baitzuten zañic.

Eta bertze cembait erori ciren elorrien artera: eta goratu ciren elorriac, eta ito cituzten.

Eta bertze cembait erori ciren lur onera: eta ecartzen zuten fruitu, batec egun, bertzeac iruetan oguei, eta bertzeac oguei eta amar.

Bearriac dituena aditzeco, adi beza.

PARABOLA
DE SEMINATORE
VASCONICE,
DIAL. LAPURDENSI.

BEHIN ilkhi içan cen ereile bat ereitera.

Eta ereiten hari cela, bihi lipher bat erori cen bidearen bazterrerera, eta choriec ethorriric, yan çuten.

Bertze lipher bat erori cen toki legarxu batetara, non ezpaitçuen lur hainitzic: eta berehala sorthu cen, ceren ezpaitcen lurra lodi.

Bainan iguzkia ilkhi eta, erre cen: eta nola ezpaitçuen eguin erroric, ihartu cen.

Bertze lipher bat erori cen elhorripera: elhorriac ordean handitu ciren, eta itho çuten.

Bertze bat bada erori cen lur onera: eta ekharri içan çuen bihi, batec ehunca, bertzeac hirur hogoica, bertze batec hogoi eta hamarca.

Beharriric duenac aditzeco. adi beça.

PARABOLA

DE SEMINATORE.

VASCONICE,

DIAL. INFERIORIS NAVARRÆ.

EREINZALIA yuan cen ereitera.

Eta ereiten cielaric, aci pharte bat erori cen biderat, eta choriac yinic, yan çuten.

Bertze pharte erori cen lekhu harrizietarat, nun ez baitcen lur guti bezic: berhala sorthu cen, ceren han lurra ez baitcen aski barna.

Bena guero ekhia yalgui cenian, hac erre cien: eta ez baitcien erroric eguin, eihartu cen.

Bertze bat erori cen elhorri artetarat: eta elhorriec handitziarekin itho çuten.

Bertze bat afin erori cen lur hunetarat, eta eman cien frutu: çombait bihikec errendatu çuten ehun batenzat, bertzec hiruretan hogoi, bertzec hogoi eta hamar.

Intzun beça, beharriric dienac intzuteco.

PARABOLA

DE SEMINATORE

VASCONICE,

DIAL. SOLENSI.

ELKHI cen, ciouan, ereilia ereitera.

Eta ereiten ari delaric, aci çoumbait erori ciren bide bazterriala, eta celuco tchoriac jin ciren, eta jan çutien.

Beste çoumbait erori ciren hartokietara, noun ezpeitcien hambat lurric: eta berhala sorthu cen, lurrac loditarzunic ezpeitcian.

Eta ekhia jaiki cenian, erre ciren: eta çañic etcielacoz, eihartu ciren.

Beste çoumbait erori ciren elhorrietara, eta elhorriac handitu ciren, eta itho çutien.

Bestiac erori ciren lur houniala: eta bihi eman cien, batac ehun, bestiac hirouretan hoguei, bestiac hoguei eta hamar.

Dianac beharri entzuteco, entzun beça.

PARS SECUNDA

LINGUAS FINNICAS VEL URALICAS

COMPLECTENS.

PARABOLA

DE SEMINATORE

FINNICE.

KATSO, kylwäjä meni kylwämään.

Ja hänen kylwäisſänſä, lankeſiwat muutamat tien oheen, ja linnut tuliwat, ja ſöiwät ne.

Muutamat taas lankeſiwat kiwistöhön, kusſa ei heillä ollut paljo maata, ja nouſiwat pian päälle, ettei heillä ollut ſywää maata.

Mutta koska aurinko nouſi, niin he pouditttiin: ja ettei heillä ollut juurta, niin he kuiwettuiwat.

Mutta muutamat lankeſiwat orjantappuroihin, ja orjantappurat käwiwät ylös, ja tukahuttiwat ne.

Muutamat taas lankeſiwat hywään maahan, ja tekiwät hedelmän, muutama ſatakertaiſen, muutama kuudenkymmenen kertaiſen, ja muutama kolmenkymmenen kertaiſen.

Jolla on korwat kuulla, ſe kuulkaan.

PARABOLA
DE SEMINATORE
FINNICE,
DIAL. CARELICA TVERENSI.

Ka lǎksi kǔĺvǎä kǔĺvǎmǎx,

I kǔĺvi̱ässǎ muvvénnét ǔvat langettyx ti̱ědǎvaš : i tuldyx linnut, i gi̱ät nökittyx.

Muvvénnét langettyx kivi-ruŏppahilla, kumbazi̱ĕn-pi̱ällǎ vǎgǎ oli muǎda : i tervǎx gǔö novštyx, žen-tǎx, e̱vldu muăšša šǔvǎx.

Pǎïvǎzén novštuŏ gǔö kěllissǔttix, i kuĭn e̱vldu ǔǔrdunuŏt, kuĭvéttyx.

Muvvénnét langettyx tug'üx i kažvo tug'ü̆ i gi̱ät katto.

A muvvénnét langettyx hǔvǎllǎ muǎlla, i kažvettyx lizävon-kera, kumbaně toĭ šuǎn, kumbaně kuǔžikǔmmendǎ, kumbaně kolměkǔmmendǎ.

Kěllǎ ollax korvat kuǔlla, kuǔlgax.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ESTHONICE.

WATA, üks külwaja läks wälja külwama.

Ja kui temma külwas, kukkus muist tee äre; siis tullid linnud, ja söid sedda ärra.

Agga muist kukkus kaljopealse Ma peäle, kus temmal ep olnud paljo mulda; ja tousis pea ülles, separrast et temmal ep olnud süggawat mulda.

Agga kui päike tousis, wöttis poud sedda kinni, ja et temmal juurt ep olnud, kuiwis temma ärra.

Agga muist kukkus ohhakatte sekka, ja need ohhakad kaswasid ülles, ja lämmatasid sedda ärra.

Agga muist kukkus hea Ma peäle, ja monni kandis saa wörra, monni kuekümne wörra, agga monni kolmekümne wörra wilja.

Kel körwad on kuulda, se kuulgo.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ESTHONICE,

DIAL. DORPATENSI.

NÄTSE, üts külwja läts wälja külwma.

Nink kui temma külw, ſatte mönni tee weerde: Nink ne linno tulliwa, nink ſöiwa ſedda ärra.

Ent mönni ſatte kiwwistikko päle, kun temmal paljo mulda es olle: Nink kaswi pea ülles, ſeperraſt et täl ſüggawet mulda es olle.

Ent kui päiw tösſi, närwäti ſe ärra: Nink ſeſt et täl juurt es olle, ſis kuiwi temma ärra.

Ent mönni ſatte ohhakide ſekka, nink ne ohhaka kaswiwa ülles, nink läppätiwa ſedda ärra.

Ent mönni ſatte hä ma päle, nink and wilja, mönni ſaddawörra, mönni kuwekümne wörra, mönni kolmekümne wörra.

Kel körwa omma kuulda, se kuulgo.

PARABOLA
DE SEMINATORE
LAPPONICE,
DIAL. NORVEGICA.

GÆČ, gilvve olmai manai gilvvet.

Ja gilvededines, de soames gilvvagak luodai gurri gačče, ja loddek botte, ja borre daid.

Mutto soames gilvvagak gæđgas ædnami gačče, gost assas ædnam i læm; ja forg dak bajas šadde, dastgo assas ædnam i læm.

Mutto go bæivaš bagjani, de dak baldujuvujegje, ja go ruotas i læm, de dak golnne.

Mutto soames gilvvagak basstelis lanjai gasski gačče; ja basstelis lanjak maida bajas šadde, ja lappasutte daid.

Mutto soames gilvvagak šiega ædnami gačče, ja šaddoid šaddadegje; soabmasak

gut loğe gærdasaš, je soabmasak golm loğe gærdasaš.

Gæst bæljek læva maiguim gullat, son gullus.

PARABOLA
DE SEMINATORE
LAPPONICE,
DIAL. SUECICA.

AKT aker ålma wadſi ulkos ſajetjet,

Ja kåſſe lei ſajemen, kattjei muttem käinon paldi, kokte låddeh påtin, ja pårrin tab.

Muttem kattjei kedke landei, kuſne idtji ädna ädnameb adne: tat påtſeti talla, jutte idtji aſſajes ädnameb ane:

Walla ko peiwe paijani, kårdoi tat, ja jutte idtji ruotteſit ane te puoldnei.

Muttem kattjei tſeſkes-muora-päſtatji kaſki; päſtatjah paijanijen ja bapkin tab.

Muttem part jeſz kattjei puore ädnami, ja qweddi ſjaddob, tat tjuote kerden, tat kota låkke, tat ai kålmlåkke kerden.

Tat jukko peljit adna kullat, ſodn kulles.

PARABOLA

DE SEMINATORE

SYRJÆNE.

SO pety ködziś ködzny.

I kor ködzis syǎ, muköd usi tuǐdorö, i vöisny pticaǎs i kokalysny syes.

Muköd usi iz-eśinö, köny e̱ča völy mu, i pyr petalys, syponda, myǐ e̱z vöv pydyn mupyčkyn.

Šondy žarsǎń že sotčis, i kydzi völy vužtöm, kośmis.

Muköd usi ležnög-pyčkö, i bydmys ležnög i lǎpködys syes.

Myköd že usi bur muvylö i vais plöd: kody sjômyda, kody kvaǐtymyn-myda i kody komyn-myda.

Kodlön e̱m pelǎs kyvzyny, med kyvzas.

PARABOLA

DE SEMINATORE

CEREMISSICE.

ŰDAŠA üdáš' ljákten,

Týda üdén gíń, júža pírca vázen kórna dýrašta, i tólenet kékvlă, káčkanet-i týdam.

Júža vázen kŭerán vjárăšta. Kúšta ăžò rók šaxál ýlen, gilè šitén-i, kélga ágal vjét rókašta kién ýlen.

Kéčă lŭltén i šókša lín gíń, libežgén, váž líte gíń, týdlanin koškén.

Júža vázen járdema šúda vjárašta i kúšken jardema šúda i temdálen kíndam.

Júža vázen ăžò rókašta, i šáčekten júža šúdu, júža kútlu, júža kúmlu kanák utlà.

Kjúlan píĺš kólyštaš' úla, kólyšteže.

PARABOLA

DE SEMINATORE

MORDVINICE.

VÁNA líś vídică vidméks.

I zjárdo vít́ś són; lijá práś kĩĩ váksne, i promst́ narmót, i kóčksest́ sýnst.

Lijá práś kéveń tarkát lánks, kóso avóĺ lámo uĺnéś módań, i sé čásso líś; séks mjáks avóĺ tombákasto uĺnéś modáso.

Psíste že čipaiń pálć, i, mjáks aráseĺ kóreń, kóskś.

Lijá práś apáro tíkšes, i kázsĕ apáro tikšeś, i écize sonzé.

Lijá práś páro móda lanks, i kándyze raštámoń: lijá sjádo znjárt, lijá kotgémiens, a lijá kolmogémeńs.

Kíń úli piléť marjámks, márăzo.

PARABOLA
DE SEMINATORE
HUNGARICE.

EGY magvető ember kiméne vetni,

És mikor a' magot hintené, némelly a' mag közzűl esék az útfélre; és eljövének a' madarak, és elkapdosák azt.

Némelly esék a' köves helyre, a' hol nem vala sok földe, és hamar kikele, mivelhogy a' földben nem vala mélyen,

És a' nap mikor felkölt volna, megsüté azt, és mivelhogy nem vala gyökere, kiszárada:

Némelly pedig esék a' tövis közzé, és a' tövisek felnevekedvén, megfojták azt.

Némelly pedig esék a' jó földbe, és gyümölcsöt terme, némelly száz annyit,

némelly hatvan annyit, némelly pedig harmincz annyit.

A' kinek vagyon füle a' hallásra, hallja.

PARS TERTIA

LINGUAS CELTICAS VEL GAELO-CAMBRICAS

COMPLECTENS.

PARABOLA

DE SEMINATORE

GAELICE,

DIAL. HIBERNICA CONNACIÆ.

FÉUCH, do chuáidh síoladóir a mach do chur síl;

Agus ag cur an tsíl dó, do thuit cuid dhe chois na sligheadh, agus tangadar na héanlaith, agus a dúadar é:

Agus do thuit cuid eile dhe a bhfearan chlochach, mar nach raibh móran úire aige: agus do fhás sé go lúath, do bhrígh nach bhfúair sé doimhneachd na talmhan:

Agus ar néirghe don ghréin, do dóidh-eadh é; agus ar son nach raibh fréumh aige, do shearg sé.

Agus do thuit cuid eile dhe eidir mhuineach; agus do éirghe an muineach súas, agus do mhuch sé é:

Agus do thuit cuid eile dhe a dtalamh mhaith, agus tug sé toradh, cuid céud-uiread, cuid trí fichid uiread, cuid a deich fichead uiread.

Gidh bé agá bhfuillid clúasa chum éisdeachda, éisdeagh sé.

PARABOLA

DE SEMINATORE

GAELICE,

DIAL. HIBERNICA MOMONIÆ.

FEUCH, do chuaidh síoladóir amach ag cur síl.

Agus ag cur an tsíl do, do thuit cuid de cois na slíghe, agus tháinigh na héan-lacha agus d' itheadar suas é:

Do thuit cuid eile dhe air thalamh bhí lán do chlocha, áit ná raibh mórán cré aige; agus dfhás sé suas d' urchar, mar ná raibh doimhníos na talmhan aige:

Agus air éiríghe don ghréin do dóghag é; agus mar ná raibh aon phreumh aige, do chríon se:

Agus do thuit cuid eile dhe a measg deilgnídhe; agus dfhás na deilgnídhe suas, agus do mhúchadar é:

Ach do thuit cuid eile dhe air thalamh mhaith, agus thug toradh uaig, cuid de a chéad uiriod féin, cuid a thrí fichid uiriod, agus cuid a dheich-air-fhichiod uiriod.

Pé duine go bhfuil cluasa chum éis-deachta aige, éisdígheach sé.

PARABOLA
DE SEMINATORE
GAELICE,
DIAL. SCOTICA.

FEUCH, chaidh sìoladair a mach a chur sìl.

Agus ag cur an t-sìl da, thuit cuid dheth ri taobh an rathaid; agus thàinig na h-eunlaith agus dh'ith iad e.

Thuit cuid air ionadaibh creagach, far nach robh mòran talmhainn aige; agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrìgh nach robh doimhneachd talmhainn aige.

Ach air éirigh do'n ghréin dhothadh e; agus, do bhrìgh nach robh freumh aige. shearg e as.

Agus thuit cuid am measg droighinn: agus dh'fhàs an droighionn suas, agus mhùch se e.

Ach thuit cuid eile am fearann maith, agus thug e toradh a mach, cuid a cheud uiread, cuid a thri fichead, cuid a dheich thar fhichead uiread 'sa chuireadh.

Ge b'e neach aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

PARABOLA
DE SEMINATORE
GAELICE,
DIAL. MANNICA.

CUR-JEE my-ner, hie correyder magh dy chuirr.

As myr v'eh cuirr, huitt paart jeh'n rass rish oirr y raad, as haink ny eeanlee, as d'ee ad seose eh.

Huitt paart er thalloo cloaie, raad nagh row mooarane ooir: as daase eh er-y-chooyl, er-yn-oyr nagh row diunid halloon echey:

As tra ghow yn ghrian niart, ve fiojit; as er-yn-oyr nagh row eh er n'ghoaill fraue, ren eh shymley ersooyl.

As huitt paart mastey drineyn: as daase ny drineyn seose as phloogh ad eh.

Agh huitt cooid elley jeh ayns thalloo mie, as dymmyrk eh mess, paart keead-filley, paart three-feed-filley, as paart jeih fillaghyn as feed.

Eshyn ta cleayshyn echey dy chlashtyn, lhig da clashtyn.

PARABOLA

DE SEMINATORE

CAMBRICE.

WELE, yr hauwr a aeth allan i hau.

Ac fel yr oedd efe yn hau, peth a syrthiodd ar fin y ffordd; a'r adar a ddaethant, ac a'i difasant.

Peth arall a syrthiodd ar greig-leoedd, lle ni chawsant fawr ddaear: ac yn y man yr eginasant, gan nad oedd iddynt ddyfnder daear:

Ac wedi codi 'r haul, y poethasant; ac am nad oedd ganddynt wreiddyn, hwy a wywasant.

A pheth arall a syrthiodd ym mhlith y drain; a'r drain a godasant, ac a'u tagasant hwy.

Peth arall hefyd a syrthiodd mewn tir da, ac a ddygasant ffrwyth, peth ar ei ganfed, arall ar ei dri-ugeinfed, arall ar ei ddegfed ar hugain.

Y neb sydd ganddo glustiau i wrando, gwrandawed.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ARMORICE.

CHÉTU ann hader a zô éad er-méaz da hada.

Hag é-pâd ma hadé, lôd eûz ann hâd a gouézaz a-héd ann hent, ha laboused ann env a zeûaz hag hé zebraz.

Lôd all a gouézaz enn eul léac'h meinek, é péléac'h né oa két kalz a zouar: hag é savaz kerkent, dré né oa kéd a zounder douar.

Hôgen pa zavaz ann héol é oé losket: hag ô véza n'en doa kéd a c'hrisien, é sec'haz.

Lôd all a gouézaz é-touez ann drein: hag ann drein a greskaz, hag a vougaz anézhan.

Lôd all a gouézaz é douar mâd: hag é

roâz frouez, lôd kañt kémeñd all, lôd trî-
ugeñt, lôd trégoñt.

Ra zélaouô néb en deûz diskouarn da glevout.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ARMORICE,

DIAL. TRECORIENSI.

AN hini a had, a sortias evit hadan greûn.

Hac evel ma voe o vond da hadan, lod deus he c'hreûn a goueas hed an hend hac ar lapouzed deus an nenv a zeuas hac en dêbas.

Lod al a gouëas en andrejo meïnec, elec'h na voe quet calz a zouar, hac e savas querquent, abalamour na voe quet a zonder douar.

Mes querquent ha ma voe savet an heol, ar glazur a voe losquet, hac, evel n'o defoe quet a c'hrio, a sec'hchont;

Lod al a gouëas en touez ar spern, pere o vean deud da grisquin he mougas;

Lod al a gouëas en douar mad, hac a zougas freuz, darn o rapporti cant evit unan, darn triuguent, ha darn al tregont.

Piou-benac en eus diouscouarn da chelaou clêvet.

PARS QUARTA

LINGUAS GRÆCO-LATINAS VEL

THRACO-PELASGICAS

COMPLECTENS.

PARABOLA

DE SEMINATORE

EPIROTICE.

GIÀ, k̇è̱ ḋóli aï k̇è̱ mpíel̇ tè̱ mpgiél̇e̱.

E tèk mpíl̇ete aï tzà fárrhe̱ rhà mpáne̱ úde̱se̱, e érde̱ zóïgkt' e eċhágkre̱.

E tgiáte̱r rhà mpì vé̱nt k̇è̱ kéne̱ ġúrrhe̱, atgè kè̱ skè šúme̱ báïgte, e áte̱ tzàst bíu, sè psè núk̇e̱ kè déu i thél̇e̱.

E póke̱ ḋól̇i léu Ḋíeli u ḋòk̇ġk, e sè psè núk̇e̱ kìš rhé̱ṅe̱ u thá.

E tgiáte̱r rhà mpè̱ ġé̱mpa, e sì u rhítne̱ ġémpate̱, empítne̱ até̱.

E tgiáte̱r rhà mpì dè tè̱ mírrhe̱, e hípte fárrha pgiése̱, ṅè̱ ṅe̱kínt, e ṅè̱ ġiašte̱dgiéte̱, e ṅè̱ tridgiéte̱.

Kùš kà véše̱ pè̱r tè̱ ḋiġúare̱, lè tè̱ diġióge̱.

PARABOLA
DE SEMINATORE
GRÆCE.

IDÚ, exî̱lthen ho speíro̱n tû speírein.

Kaì en tô̱ speírein aytòn hà mèn épese parà tì̱n hodón; kaì î̱lthe tà peteinà kaì katéfagen aytá.

Álla dè épesen epì tà petró̱di̱, hópu uk eîche gîn pollí̱n; kaì eythéo̱s exanéteile dià tò mì̱ échein váthos gî̱s;

Hi̱líu dè anateílantos ekaymatísthi̱, kaì dià tò mì échein rhízan exi̱ránthi̱.

Álla dè épesen epì tàs akánthas; kaì anévi̱san hai ákanthai kaì apépnixan aytá.

Álla dè épesen epì tì̱n gî̱n tì̱n kalí̱n; kaì edídu karpón, hò mèn hekatón, hò dè hexí̱konta, hò dè triákonta.

Ho écho̱n ô̱ta akúein, akuéto̱.

PARABOLA

DE SEMINATORE

NEO-GRÆCE.

IDÚ, exîlthen ho speíron dià nà speíri.

Kaì enô éspeiren, álla mèn épeson parà tìn hodón; kaì îlthon tà peteinà kaì katéfagon aytá.

Álla dè épeson epì tà petródi, hópu dèn eîchon gîn pollín; kaì eythỳs anefýisan, epeidì dèn eîchon váthos gîs;

Kaì hóte anéteilen ho hílios, ekaymatísthisan, kaí, epeidì dèn eîchon rhízan, exiránthisan.

Álla dè épeson epì tàs akánthas, kaì anévisan hai ákanthai, kaì apépnixan aytá.

Álla dè épeson epì tìn gìn tìn kalín; kaì édidon karpón, tò mèn hekatón, tò dè hexíkonta, tò dè triákonta.

Ho échon ôta dià nà akúi, às akúi.

PARABOLA
DE SEMINATORE
LATINE.

ECCE exiit qui seminat, seminare.

Et dum seminat, quædam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres cœli, et comederunt ea.

Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam: et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ.

Sole autem orto æstuaverunt: et quia non habebant radicem, aruerunt.

Alia autem ceciderunt in spinas: et creverunt spinæ, et suffocaverunt ea.

Alia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum.

Qui habet aures audiendi, audiat.

PARABOLA
DE SEMINATORE
ITALICE.

ECCO, che un seminatore andò per seminare.

E mentre egli spargeva il seme, cadde parte lungo la strada, e sopraggiunsero gli uccelli dell' aria, e lo mangiarono.

Parte cadde in luoghi sassosi, ove non avea molta terra: e subito spuntò fuora, perchè non avea profondità di terreno.

Ma levatosi il sole lo infuocò: e per non avere radice seccò.

Un' altra parte cadde tra le spine: e crebber le spine, e lo soffocarono.

Un' altra finalmente cadde sopra una buona terra, e fruttificò; dove cento per uno, dove sessanta, e dove trenta.

Chi ha orecchie da intendere, intenda.

PARABOLA
DE SEMINATORE
DIAL. PEDEMONTANA.

ECCOU, un om a l è surti per sëmënè.

E mentre ch'a sëmënava, una part dë la sëmens a l è toumbà al loung dë la stra, i ousei a soun vënù, e a l'han man-già-la tutta.

E un'autra part a l è toumbà ënt un teren giairin, douv' a i era poca terra: e subit 'l breui a l è surti, për moutiv chë la grana ëndasia nen anans.

E 'l soul essend-se lëvà, 'l breui a l è brusatà: e përché ch'a l avia nen dë radiss, a l è rëstà sec.

E un'autra part a l è toumbà ën mes dë le rounze: le rounze ën crëssant a l'han fà-la meuiri.

E un'autra part a l è toumbà ënt una bouna terra, e a l ha fruttà; una grana a l ha pourtà-ne sent, un'autra sës-santa, et un'autra tranta.

Chi ha d'ourie për senti, ch'a senta.

PARABOLA

DE SEMINATORE

HISPANICE.

HÉ aquí que salió un sembrador á sembrar.

Y cuando sembraba, algunas semillas cayeron junto al camino, y vinieron las aves del cielo, y las comieron.

Otras cayeron en lugares pedregosos, en donde no tenian mucha tierra: y nacieron luego, porque no tenian tierra profunda.

Mas en saliendo el sol, se quemaron, y se secaron, porque no tenian raíz.

Y otras cayeron sobre las espinas: y crecieron las espinas, y las ahogaron.

Y otras cayeron en tierra buena, y rendian fruto; una á ciento, otra á sesenta, y otra á treinta.

El que tiene orejas para oir, oiga.

PARABOLA
DE SEMINATORE
DIAL. HISPANICA CURASSOÆ.

Ata oen plantadoor a bai planta.

I komo eel tabata planta, oen parti di semienja a kai deen di kamina, i pahara nan a bini, i nan komee toer.

I oen otro parti a kai deen loegar di piedra, oenda eel tabatien boon poko tera: i eel a sali di oembe, pasoba eel no tabata dreenta baasta hoendoe deen tera.

I ora koe solo a lamanta, eel a kima: i pasoba eel no tabatien raïes, eel a seka.

I oen otro parti a kai deen soempina: i soempina nan a kresee, i nan a smoor e.

I oen otro parti a kai deen oen boon tera, i a doena froeta; oen piepita a doena sjieentoe, oen otro seseenta, oen otro trienta.

Ees koe tien orea pa teende, koe nan teende.

PARABOLA

DE SEMINATORE

LUSITANICE.

EIS-AÍ que saío o que semeia a semeiar.

E quando semeiava, uma parte da semente caío junto de estrada, e vierão as aves do ceo e comêrão-na.

Outra porêm caío em pedregulho, onde não tinha muita terra: e logo nasceo, porque não tinha altura de terra:

Mas saindo o sol se queimou: e porque não tinha raiz se seccou.

Outra igualmente caío sobre os espinhos: e crescêrão os espinhos, e estes a affogárão.

Outra em fim caío em boa terra: e dava fructo, havendo grãos que rendião a cento por hum, outros a sessenta, outros a trinta.

O que tem ouvidos de ouvir, ouça.

PARABOLA

DE SEMINATORE

DIAL. LUSITANICA CEILANENSI.

OLHA hum bruffador ja sahi per bruffa.

E bruffando, hum parte de semente ja cahi borda de caminho, e o pastros ja vi e ja come aquels.

E outro hnm parte ja cahi ne lugars de pedras, onde nun tinha muito baro; e logo ja nasce, videque o baro nun tinha fundo.

Mas quando o sol ja sahi aquel tinha quimado, e videque aquel nunca pussa raiz, aquel ja murcha.

E outro parte ja cahi antre espinhos, e o espinhos ja crisce e ja fuga aquels.

Mas outro hum parte ja cahi ne bom chaõ, e ja produce fruita, alhumas hum

dento, e alhumas sessenta, e alhumas trinta.

Quem tem ouvidos per ouvi, desse elle ouvi.

PARABOLA
DE SEMINATORE
GALLICE.

CELUI qui sème, s'en alla semer;

Et pendant qu'il semait, quelque partie de la semence tomba le long du chemin, et les oiseaux du ciel étant venus la mangèrent.

Une autre tomba dans des lieux pierreux, où elle n'avait pas beaucoup de terre; et elle leva aussitôt, parce que la terre où elle était n'avait pas de profondeur.

Mais le soleil s'étant levé ensuite, elle en fut brûlée; et comme elle n'avait point de racine, elle sécha.

Une autre tomba dans des épines, et les épines venant à croitre l'étouffèrent.

Une autre enfin tomba dans de bonne terre, et elle porta du fruit, quelques grains rendant cent pour un, d'autres soixante, et d'autres trente.

Que celui-là entende, qui a des oreilles pour entendre.

PARABOLA

DE SEMINATORE

CATALANE.

VEUS aquí que un sembrador exí á sembrar.

Y quant sembrava, caygueren algunas llavors prop del camí, y vingueren los aucells del ayre y se las menjaren.

Altras caygueren en llochs pedragosos ahont no hi havía molta terra; y nasqueren tot seguit, puix no hi havía fondaria de terra.

Emperó al exir lo sol, se cremaren y se secaren, perqué no tenían arrel.

Altras caygueren sobre espinas; y cresqueren las espinas y las sufocaren.

Y altras caygueren en terra bona, y donaren fruit, una á cent, altra á sexanta, y altra á trenta.

Qui te orellas per oir, oyga.

PARABOLA
DE SEMINATORE
RHÆTICE,
DIAL. OBERLANDICA.

MIRE, in semnader mava ora per semnar.

El semnar crodava inna part sèm sper la via; et ils utschials vegniven e magliaven si quel.

Et inna part crodava en funs crappus, nua ch'el veva bucca biar tratsch; et el pruieva ladinamein, perquei ch'el veva buc ault tratsch.

Mo cur il solegl fuva levaus, sche brischava el, e damai ch'el veva bucca rigisch, sche seccava el.

Et inna part crodava denter las spinas; e las spinas cresscheven si et il stenschentaven.

Et inna part crodava en bien tratsch, e portava fritg: tal granitsch tschien, tal sisonta, tal trenta dubels.

Tgi che ha ureglias d'udir, audi.

PARABOLA

DE SEMINATORE

RHÆTICE,

DIAL. INFERIORIS ENGADINÆ.

MÊRA, ün semnader giet oura à semnar.

E taunt ch'el semnava, schi crudet üna part dal semm giò davo la strada: è'ls utscheus vennen, è'l maglietten tuot.

Ed ün' autra crudet in louhs crappûs, ingio el nun haveiva blera terra: è prüit subit, perche el nun haveiva chiafuol terrain.

Mo, essendo alvâ'l sulai, schi fuo'l arsantâ: è siand ch'el nun haveiva ragisch, schi secchet el.

Ed ün' autra crudet sün las spinas: è las spinas creschetten, è'l stenschantaun.

Ed ün' autra crudet in buna terra, è purtet früt, qual granet cent, qual sasanta, qual trenta.

Chi ha uraglias d'udir, auda.

PARABOLA
DE SEMINATORE
RHÆTICE,
DIAL. SUPERIORIS ENGADINÆ.

VHÆ, ün semnæder eis ieu oura per semnær.

Et in l' semnær, sun alchüns crudos zieua la via: e sun gnieus l's utschels e l's haun maglios.

Mu oters sun crudos in lougs sassus, innua nun havaiva bgerra terra: e sun bod creschieus, per che nun havaiven bgerra terra.

Mu siand alvo l' sulalg, schi sun els aschiudos; e per che nun havaiven risch, sun els secchios via.

Mu oters sun crudos traunter las spinas: e sun creschidas las spinas, e l's haun stanschantos.

Mu oters sun crudos in terra buna, et haun rendieu frütt: l' ün tschient, l' oter sessaunta, e l' oter trenta.

Chi hò uragliès per udir, oda.

PARABOLA
DE SEMINATORE
VALACHICE.

IATË a ešit semënëtorul së semene sëmînca sa.

Ši semënînd el, unele aŭ këzut lîngë kale, ši aŭ venit pasërile ši le aŭ mînkat pre ele.

Iar altele aŭ këzut pre pietriši, unde n'avea pëmînt mult, ši îndatë'ši aŭ rësërit, pentru këcĭ n'avea pëmînt adînk.

Ši rësërînd soarele s'aŭ pëlit; ši pentru këčĭ n'avea rëdëčinë s'aŭ uskat.

Iar altele aŭ këzut în spinĭ, ši aŭ kreskut spiniĭ, ši le aŭ înekat pre ele.

Iar altele au këzut pre pëmînt bun, si aŭ dat roadë, una adekë o sutë, iar alta šaĭ-zečĭ, iar alta treĭ-zečĭ.

Čela če are urekĭ de auzit, auzë.

PARS QUINTA

LINGUAS GERMANICAS VEL GERMANO-
SCANDINAVICAS

COMPLECTENS.

PARABOLA

DE SEMINATORE

THEOTISCE.

SEE, fuor uz daer sait saan sinan samun.

Enti mit diu aer sata, sum felun bi uuege, quamun fleogente, frazun daz.

Sum auh es feal in steinac, dar herda ni hapta managa enti sniumo genc uph, huuanta haerda tiufin ni haptun.

Sunne uph stiganteru arheigetun enti bidiu uurçun ni haptun, ardorretun.

Sum auh fealun in dorna enti aruohsun dea dorna enti ardamptun.

Sum danne fealun in guota haerda enti gabun uuaxmun, sum zehanzofalt, sum sexzuzfalt, sum drizuzfalt.

Daer orun eigi gahlosiu, gahorre.

PARABOLA·

DE SEMINATORE

THEOTISCE,

DIAL. MEDIA INTER FRANCICAM ET SAXONICAM.

SENU gieng thó úz thie thar sauuit, zi sauuenne.

Mit thiu hér thó sata, sumu fielun nah themo uuege, inti quamun fugala, inti frazun thiu.

Andaru fielun in steinahti lant, thar ni habeta mihhala erda, inti sliumo giengun úf, uuanta sie ni habetun erda tiufi,

Úfganganteru sunnun fúrbrantiu vvurdun, inti bi thiu sie ni habetun vvurzalun, fúrthorretun.

Sumiu fielun in thorna, thó uuohsun thie thorna, inti furthamftun íz.

Andaru fielun in guota erda, inti gabun uuahsmon, andaru zehenzugfalto, andaru sehszugfalto, andaru thrizugfalto.

Thie thar hábe órun zi horenne, hore.

PARABOLA
DE SEMINATORE
GERMANICE.

SIEHE, es ging ein Säemann aus zu ſäen.

Und indem er ſäete, fiel etliches an den Weg: da kamen die Vögel, und fraſzen es auf.

Etliches fiel in das Steinige, da es nicht viele Erde hatte; und ging bald auf, darum, daſz es nicht tiefe Erde hatte.

Als aber die Sonne aufging, verwelkte es, und dieweil es nicht Wurzel hatte, ward es dürre.

Etliches fiel unter die Dornen; und die Dornen wuchſen auf, und erſtickten es.

Etliches fiel auf ein gut Land, und trug Frucht, etliches hundertfältig, etliches ſechzigfältig, etliches dreiſzigfältig.

Wer Ohren hat zu hören, der höre.

PARABOLA
DE SEMINATORE
NEO-SAXONICE.

SÜE, dar gynck ein Saetſeyer uth tho ſeyende.

Unde in dem alſe he ſeyede, vill etlick an den Wech. Do quemen de Vögele, unde freten ydt up.

Etlick vill in dat ſtenige Landt, dar ydt nicht vele Erde hadde, unde ginck drade up, darümme, dat ydt nene depe Erde hadde.

Alſe överſt de Sünne upgynck, vorwelckede ydt. Unde dewyle dat ydt nene Wörtelen hadde, wort ydt dörre.

Etlick vill manck de Dörne, unde de Dörne wüſſen up, unde erſtickeden ydt.

Etlick vill up ein gudt Landt, unde droech Frucht, etlick hundertvoldige, etlick föſtichvoldige, etlick dörtichvoldige.

Wol Ohren hefft tho hörende, de höre.

PARABOLA

DE SEMINATORE

NEO-SAXONICE,

DIAL. POTIUS COLONIENSI.

SEET, he is uthgheganghen de daer feiget ſin Saet.

Unde do he ſeigede, etlike villen bij den Wech, unde de Vogele quemen, unde eten dat.

Unde en Deel vil uppe de Stene, dar dat nicht hadde Erden genoch: unde to hantes was dat Uthgande, wente dat en hadde nicht de Dupede der Erden.

Unde alſo de Sunne upgink do verbrande dat Saet, wente dat en hadde nene Wortelen, unde vordorde.

Unde dat ander vil under de Dorne: unde de Dorne wuſſen, unde vorſtickeden it.

Men dat ander vil in de guden Erden, unde brochte Vrucht; dat ene Korne brocht hundertvoldighe Vrucht, dat ander feſtichvoldighe Vrucht, unde dat derde dertichvoldighe Vrucht.

De Oren hefft to horen, de hore.

PARABOLA

DE SEMINATORE

NEO-SAXONICE,

DIAL. POTIUS HOLLANDICA.

SIET, hi is utgegangen die daer ſayet ſijn Saet.

Ende do hy ſayde, etlike villen by den Wech, ende dye Vogelen quamen, ende aten dat.

Ende een Deel viel up die Stene, daer dat niet hadde Erden genoech, ende to hants was dat Uytgaende, want dat en hadde niet de Diepte der Erden.

Ende als de Sunne upgink do verbrande dat Saet, want dat en hadde gene Wortelen, ende verdorde.

Ende dat ander viel under die Dorne: ende de Dorne wuſſen ende verſtickeden it.

Mer dat ander viel in die guede Erde, ende brochte Vrucht; dat een Koern brocht hondertvoldyge Vrucht, dat ander ſeſtichvoldyge Vrucht, ende dat derde dertichvoldige Vrucht.

Die Oren hefft to horen, de hore.

PARABOLA
DE SEMINATORE
HOLLANDICE.

ZIE, een zaaijer ging uit om te zaaijen.

En als hij zaaide, viel een deel zaads bij den weg; en de vogelen kwamen en aten hetzelve op.

En een ander deel viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had; en het ging terstond op, omdat het geene diepte van aarde had.

Maar als de zon opgegaan was, zoo is het verbrand geworden; en omdat het geenen wortel had, is het verdord.

En een ander deel viel in de doornen; en de doornen wiesen op, en verstikten hetzelve.

En een ander deel viel in de goede aarde, en gaf vrucht, het een honderd-, het ander zestig-, en het ander dertig-voud.

Wie ooren heeft om te hooren, die hoore.

PARABOLA

DE SEMINATORE

DIAL. HOLLANDICA CREOLENSI.

EEN Saejer ha loop yt for ſaej.

En dietit hem ha ſaej ſom ha val na die Pad; en die Voglen ha kom, en ha jeet die op.

Maer ſom ha val na ſteenagtig Land, die no ha hab musſie Grond; en die ha gruej gu gaw, diemaek die no ha hab diep Grond.

Maer dietit die Son ka hoppo, die ha ſkruej wej; en diemaek die no ha hab Wortel, die ha droog wej.

Maer ſom ha val tyſſen die Doornen; en die Doornen ha gruej op, en ha tjook die, dat die ha doot.

Maer ſom ha val na gued Land, en ha draeg Vrygt, ſom honderd voud, maer ſom ſeſtig voud, maer ſom dertig voud.

Die hab Oor for hoor, hem hoor.

PARABOLA

DE SEMINATORE

DIAL. ANGLO-HOLLANDICA SURINAMENSI.

LOEKOE, wan saiman go na doro go sai.

En ala di a sai, hafoe fadom na sei pasi, en dem pikin fowloe na ondro hemel kom njam hem.

Trawan fadom na wan stoongron, dapee a no habi foeloe doti; en da siri komopo hesi, vo di a no habi dipi doti.

Ma so hesi zon hopo, a kom dre, en di a no habi loetoe, a kom dede.

Trawan fadom na mindri vo maka, en dem maka gro toe, dem tapo da siri.

Trawan ageen fadom na wan boen gron, dapee a meki vroektoe, som meki hondro, trawan siksitentin en trawan dritentin.

Soema disi habi jesi vo jeri, meki dem jeri.

PARABOLA
DE SEMINATORE
ANGLO-SAXONICE.

SODLICE, uteode se sædere hys sæd to savenne.

And þa ða he seov, sume feollon við veg, and fuglas comun and æton þa.

Soðlice sume feollon on stænihte, þær hyt næfde mycle eorðan: and hrædlice upsprungon, for þam ðe hig næfdon þære eorðan dypan.

Soðlice upsprungenre sunnan, hig adruvudon, and forscruncon, for þam ðe hig næfdon vyrtrum.

Soðlice sume feollon on þornas: and þa þornas veoxon and forðrysmudon þa.

Sume soðlice feollon on gode eorðan, and sealdon veastm, sum hund-fealdne, sum sixtig-fealdne, sum þrittig-fealdne.

Se þe hæbbe earan to gehyrenne, gehyre.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ANGLO-SAXONICE,

DIAL. NORTHUMBRICA.

HEONU, geeade se ðe saves séde ł gesave ł sedege.

And mið ðy ł ða huile saues, ðon lease ł sum oðer gefeollon neh ł æt strǽt ł woeg, and cuomun ða flegendo and gebrecon ł éton ł fréton ða ilco.

Oðra uūted gefeallon in staener, ðer ne hæfde ł næbbend væs eorðo micil ł monig ł feole: and miððy sóna arisen veron, f'ðon ne hæfdon ł næbbende veron heanisse eorðes.

Sunna uūt miððy arrás, veron f'berned ł besenced, and fðon ne hæfdon ł næbbend vyrtrumme, gescruingon ł veron gescrencde.

Oðro uūt gefeollon in ðornum ł in hrygū: and voxon ða ðornas ł hrygas and underdulfon ða.

Oðero ec ł soðlice gefeollon in eorðo gód, and sáldon ł gesald veron væstm, oðer hundrað ł húnduelle, oðer sexdeih, oðer ðrittig.

Se ðe hæfes earo to herranne, geherað.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ANGLICE.

BEHOLD, a sower went forth to sow:

And when he sowed, some seeds fell by the way side, and the fowls came and devoured them up.

Some fell upon stony places, where they had not much earth; and forthwith they sprung up, because they had no deepness of earth:

And when the sun was up, they were scorched; and because they had no root, they withered away.

And some fell among thorns; and the thorns sprung up, and choked them.

But other fell into good ground, and brought forth fruit, some an hundredfold, some sixtyfold, some thirtyfold.

Who hath ears to hear, let him hear.

PARABOLA

DE SEMINATORE

SCOTICE.

BEHALD, ane sawer gaed furth til saw.

An' whan he sawet, some seeds fell bie the waye-side, an' the fowlis o' the air cam' an' gorblet them up.

Sume fell upon stanie pleces, whare they hadna meikle yird: an' at ance they sprang up, becaus they had nae deepniss o' yird;

An' whan the sun was up, they wer scowderet; an' becaus they had nae rute they wutheret awa.

An' sume fell amang thorns; an' the thorns sprang up, an' choket them.

But ithers fell intill guid grun', an' broucht furth frut, sume ane hundret-fauld, sume saxty-fauld, sume thretty-fauld.

Wha heth ears til hear, let him hear.

PARABOLA
DE SEMINATORE
NEO-FRISICE.

HEN, ien sjidjer gong ŭt om to sjidjen.

Ind as hi sjidde fûl ien party fen it sied bi di wei; ind di fugels kamen ind ieten dat op.

Ind ien party óar fûl op stjinnige pléatsen, hwære it nāt folle ierde hie'; ind 't gong mei 'n amery op, omdat 't nin djipte fen ierde hie'.

Mar as di sinne opkomd wier, sa is it forbarnd; ind omdat it nin wirtel hie' is it forthorre.

Ind ien party óar fûl yn di thoárnen; ind di thoárnen wūchsen op, ind smōrden it.

Ind ien party óar fûl yn di gûde ierde ind jūch frucht, dat iene hūndert-, dat óare tsextich- ind dat óare thritich-fāld.

Hwa éaren hat om to héarren, di harkje.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ISLANDICE.

SÁDMADUR nokkurr gékk út ad sá,

En er hann var ad sá, féll sumt sædid vid veginn og fuglar átu þad.

Sumt féll í grýtta jörd, hvar þad hafdi ekki nógan jardveg, þad vóx ad sönnu skjótt, því þad hafdi litla jörd;

En er sól hækkadi a lopti, skrælnadi þad og visnadi, sökum þess þad hafdi ekki nægar rætur.

Sumt féll medal þyrna, og þyrnarnir uxu upp og kjæfdu þad.

En sumt féll í góda jörd og bar ávöxt, sumt hundradfaldan, sumt sextugfaldan og sumt þrítugfaldan;

Hvörr hann hefir eyru ad heyra med, hann heyri.

PARABOLA

DE SEMINATORE

DIAL. FARENSIUM INSULARUM.

SUI, ain Saameâvur four ûd á ſaa-a.

O ſum han ſaa-aje, fædl Neâga ui Göduna; o Fuglar kómu, o oudu teâ up.

O Neâga fædl aa Hedlu, qveâr ui ikkje veâr migjil Jöör aa; o teâ neâldi ſjöt, thui-at teâ heje ikkje djûba Jöör.

Men taa-ui Soulin ran up, ſkortnaje teâ burtur, o thuiat teâ heje ikkje Roud, fölnaje teâ.

Men Neâga fædl midlun Tornar; o Tornanir vuxu up, o qualdu teâ.

Men Neâga fædl ui goua Jöör, o heje gouan Aavöxtur; Neâga gavſt hundra Fodl, men Neâga truiſinstjûvu Fodl, men Neâga tredivu Fodl.

Qvör ui Oirir hevur á hoira vi, han hoiri.

PARABOLA
DE SEMINATORE
SUECICE.

SI, en sädesman gick ut, och skulle så.

Oc när han sådde, föll somt vid vägen, och kommo foglarne, och åto det upp.

Somt föll på stenören, der det hade icke mycken jord, och gick snart upp; ty det hade icke djup jord.

Men när solen gick upp, förvissnade det; och efter det hade inga rötter, torkades det bort.

Och somt föll ibland törne; och törnebuskarne uppväxte, och förqvafde det.

Och somt föll i god jord, och gjorde frukt; somt hundradefallt, somt sextiofallt, och somt trettiofallt.

Hvilken som hafver öron till att höra, han höre.

PARABOLA

DE SEMINATORE

DANICE.

SEE, en Sædemand gik ud at faae.

Og i det han faaede, faldt Noget ved Veien; og Fuglene kom, og aade det op.

Men Noget faldt paa Steengrund, hvor det ikke havde megen Jord; og det voxte fnart op, fordi det ikke havde dyb Jord.

Men der Solen gik op, blev det forbrændt; og fordi det ikke havde Rod, visnede det.

Men Noget faldt iblandt Torne; og Tornene voxte op, og qvalte det.

Men Noget faldt i god Jord, og bar Frugt; Noget hundrede Fold, men Noget tredfindstyve Fold, men Noget tredive Fold.

Hvo fom haver Ören at höre med, han höre.

PARS SEXTA

LINGUAS SLAVICAS VEL SLAVO-LETTICAS

COMPLECTENS.

PARABOLA
DE SEMINATORE
SLAVONICE.

SE izýde sjéä̌ĭ, da sjéet.

I sjéŭšu emù, ó̱va padóša pri putì: i pri̱idóša ptîcy, i pozobáša jà.

Drugâä̌ že padóša na kámennyh, idjéže ne imjéä̌hu zemlì mnógi: i ábi̱e prozǎbóša, zanè ne imjéä̌hu glubinỳ zemlì.

Sólncu že vozsi̱jávšu prisvjánuša, i zanè ne imjéä̌hu koréni̱ǎ, izshóša.

Drugâä̌ že padóša v térni̱i, i vzýde térni̱e, i podavì ih.

Drugâä̌ že padoša na zemlì dóbrĕĭ, i dajáhu plod, óvo úbo̱ sto, óvo že šesťde-sját, óvo že trídesǎť.

Imjéä̌ĭ úšy slyšati, da slýšit.

PARABOLA
DE SEMINATORE
RUSSICE.

VOT, vyšel sěătel sěăt.

I kogda sěăl on; inoe upalo pri dorogě, i naletěli pticy, i poklevali ego.

Inoe upalo na kamenistyă města, gdě nemnogo bylo zemli, i totčas vzošlo; potomu čto ne gluboko bylo v zemlě:

Ot znoă že solnečnago pogorělo, i, poeliku ne imělo kornă, zasohlo.

Inoe upalo v ternie, i vyraslo ternie, i zaglušilo ego.

Inoe upalo na dobruŭ zemlŭ, i prineslo plod: inoe vo sto krat, inoe v šestdesăt, a inoe v tridcat.

Iměŭščiĭ uši slysat, da slyšit.

PARABOLA

DE SEMINATORE

ILLYRICE,

DIAL. BOSNENSI.

ETO izajde koi sie, siati.

I kad sie, nika padoshe polak puta, i dojdoshe leteche neba, i pojidosheih.

Druga pak padoshe na kamenita, gdi ne imashe mnogo zemlje: i udilj izajdoshe, jerbo ne imadjau dubljinu zemlje.

Sunce pak izishav' zaparishese, i jerbo ne imashe korena, usanushe.

Druga pak padoshe u ternje, i uzraste ternje, i potushihnjih.

Druga pak padoshe u zemlju dobru, i davau plod, jedno stotni, drugo shestdeseti, drugo trideseti.

Koi ima ushi za csuti, nek csuje.

PARABOLA

DE SEMINATORE

SERBICE.

GLE, izidje sijač da sije.

I kad sijaše, jedna zrna padoše u kraj puta, i dodjoše ptice i pozobaše ih.

A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje.

I kad obasja sunce, povenuše, i budući da nemahu žila, posahnuše.

A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih.

A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset.

Ko ima uši da čuje neka čuje.

PARABOLA
DE SEMINATORE
SLOVENICE,
DIAL. CARNIOLICA.

POLE, en ſèjavèz je vùnkaj ſhàl ſèját.

Inu kadar je on ſèjál, je nekateru padlu sravèn pôta, inu ſo prìſhlé ptize tiga nȩba, inu ſo tóiſtu posobale.

Drugu pak je padlu na pezhovje, kȩr ny imȩlu veliku pàrſty, inu je sdajzi vùn pognalu, kȩr ny globoke semle imȩlu.

Kadar je pak ſónze gori priſhlu, je svȩnilu: inu kȩr ny korenine imȩlu, je vſahnilu.

Drugu pak je padlu med tèrnje, inu tèrnje je israſlu, inu je tóiſtu saduſhilu.

Drugu pak je padlu v' dobro semlo: inu je dalu ſad, enu ſamoſtú, drugu ſamoſhȩſtdeſſȩt, enu ſamotrydeſſȩt.

Katȩri imá vuſhȩſsa sa poſluſhat, naj poſluſha.

PARABOLA
DE SEMINATORE
SLOVENICE,
DIAL. BLATENSI.

OVO vö je sao eden szejács szêjat szemen.

I gda bi on szêjao, nistero je szpadnolo pôleg pôti, i prisle szo fticze ino szo je pozobale.

Drügo je pa szpadnolo na pecsíno, gde je nej melo doszta zemlé; i preczi je zíslo záto, kâ je nej melo globôke zemlé.

Gda bi pa szuncze gori prislo, vö je zgorelo; i da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

Nistero je pa szpadnolo med trnye; i gori je zraszlo trnye, i zadávílo je je.

Nistero je pa szpadnolo vu dobro zemlo; i prineszlo je szád nistero sztô, nistero pa sésztdeszét, nistero pa trészeti krát teliko.

Steri má vüha na poszlüsanye; naj poszlüsa.

PARABOLA

DE SEMINATORE

BULGARICE.

ÉTO izlěznà sjéăteĺo da sjée.

I kato sjéeše tóĭ, ednì zérna padnáha pri pu̱tat: i doĭdóha pílcy te i izku̱lváha gi.

A drúgi padnáha na kameníti městà, déto nemaše zemljà mnógo, i izvednăš proniknáha, zaščoto ne béše du̱lbóka zemljà ta:

No kato izgrějà sólnce to, po věhnáha: i zaščóto némaha kóreně, izsu̱hnáha.

A drúgi padnáha v tu̱rně to, i o̱brástoha ókolo̱ níh tu̱rně, i udavíha gi.

A drúgi padnáha na dobrà zemljà i dávaha plód, ednò úbo̱ stò, a drúgo šestdesját́, a drúgo trídesăt́.

Vóĭto íma úši da slúša, néka slúša.

PARABOLA

DE SEMINATORE

POLONICE.

OTO, wyszedł rozsiewca, aby rozsiewał;

A gdy on rozsiewał, niektóre padło podle drogi; i przylecieli ptacy, a podziobali je.

Drugie zasię padło na miejsca opoczyste, gdzie nie miało wiele ziemi, i wnet weszło, iż nie miało głębokości ziemi.

Ale gdy słońce weszło, wygorzało, a iż nie miało korzenia, uschło.

A drugie padło między ciernie, i wzrosło ciernie a zadusiło je.

A drugie padło na ziemię dobrą i wydało pożytek, jedno setny, drugie sześćdziesiątny, a drugie trzydziestny.

Kto ma uszy ku słuchaniu, niechaj słucha.

PARABOLA
DE SEMINATORE
BOHEMICE.

AY, wyšel rozsevač, aby rozsýval.

A když on rozsýval, některá zrna padla podlé cesty, a přiletěli ptácy y zzobali je.

Jiná pak padla na místa skalnatá, kdež neměla mnoho země; a rychle vzešla, proto zě neměla hlubokosti země.

Ale když slunce vžešlo, vyhořela, a proto, že neměla kořene, uschla.

Jiná pak padla do trní: y spolu vzrostlo trní: a udusylo je.

A jiná padla v zemi dobrau, y vydalo užitek, některé stý, jiné šedesátý a jiné třidcátý.

Kdo má uši k slyšení, slyš.

PARABOLA

DE SEMINATORE

SLOVACICE.

HLE višol rozsevač rozsévať.

A keď rozséval, některé zrnká padli podla cesti, a priletěli ptáci neba, i pozobali jích.

Iné padli na kameňiste místá, kďe nemali mnoho zeme: a skoro zešli, neb nemali hlbokosťi zeme.

A keď slnko višlo, zvadli: a že nemali koreňa, vischli.

Iné padli do trná: a viróstlo trňí, a udusilo jích.

A iné padli do zemi dobrej: a vidali užitek, některe stonásobní, iné šestďesátí, iné tricátí.

Kdo má uši k slišáňú, nech sliši.

PARABOLA
DE SEMINATORE
SORABICE.

LAJ, Ssyjer wojndże k Rosſzywanju.

A jako won rosſzywaſche: padże njekotre pſchi Puczu; a Ptaki pſchileczichu, a ſeżrachu to ſzamo.

Njekotre pak padże na Skałojte, dżeż wele Semje nemjejeſche: a ſejndże nydom, tehodla, ſo nebjeſche łoboko we Semi.

Jako pak Sstonzo bjeſche ſejſchło, ſwjadny wono: a dokelż Korenja nemjejeſche, wuſkny wono.

Njekotre pak padże bes Czernje; a te Czernje roſzichu ſzobu, a ſduſzechu to ſzamo.

Njekotre pak padże na dobru Semju: a pſchineſze Płody, njekotre Sto krocż,

njekotre ſcheſz dżeſzacż kroċż, njekotre pak czizeċżi kroċż.

Schtuż ma Wuſchi kſzłyſchenju, ton poſzłuchaj.

PARABOLA
DE SEMINATORE
SORABICE,
DIAL. INFERIORIS LUSATIÆ.

LEJ, jaden ſzejz żeſcho wön ſzet.

A gaż won ſzejaſcho, pajżo ṅekotare na drogu; a téſchki pſchiżochu a jo ſeżrachu.

Ṅekotare pajżo na kameṅowate, żoż wele ſeme ṅemeaſcho, a wono ned huſ'-chojżi, togodla aż dlümoku ſemü ṅemea-scho.

Gaż pak to ſlujnzo gorej ſchlo béſcho, jo wono ſpalóne, a togodla aż koreṅa ṅe-meaſcho, huſknu wono.

Ṅekotare padnu na ſchérṅa, a te ſchérṅa roſcżechu gorej a jo ſatknuchu.

Ṅekotare pak pajżo na dobru ſemü a dawaſcho plod, ṅekotare hundert krot, a

ṅekotare ſcheſchzżàſzet krot, ṅekotare pak tſchiżaſcża krot.

Chtoż huſchi ma k'ſzlüſchaṅu ten ſzlüſch.

PARABOLA
DE SEMINATORE
LITHUANICE.

SZTAY iſzëjo ſëjëjas ſëtu.

Ir jam be ſëjant, pů̊le kelli grudai pas kélą: tay paukſzczei atliekę ſuleſſe tus.

Kitti pů̊le tarp akmenynês, kur ne daug źémês buwo, ir iſzdygo tů̊jau, todël, kad ne turrëjo gillôs źémês.

Bet ſáulei uźtekkëjus pawyto, ir ne turrëdami ſzakniês padźuwo.

Kitti pů̊le tarp erſzkëczû, ir erſzkëczei uźáugę nuſmelke tus.

Ir kitti pů̊le ant gerôs źémês ir néſze waiſų, kitti ſzimteropą, kitti ſzeſzisdeſzimteropą, ir kitti trisdeſzimteropą.

Kas tur auſis klauſyti, tas te klauſo.

PARABOLA

DE SEMINATORE

LITHUANICE,

DIAL. SAMOGITICA.

SZTAY iszejo sieti, kuris sieja.

O kada siejo, nekurie puołe prie kialo, ir atłekie paukszćiey oro, ir sulése anus.

O kiti puołe ant uołos, kur ne turejo daug źiames, ir tuojaus iszdigo, jog ne turejo giłumo źiames.

O kad saułe użtekiejo, pawito; o jog ne turejo szaknies, padźiuwo.

O kiti puołe tarp erszkiećiu: o erszkiećiey użaugo, ir nusmelkie anus.

O kiti puołe ant źiames giaros, ir iszdawe waysiu, wienas szimteropą, kitas szeszdeszimtąji, kitas trisdeszimtąji.

Kas tur ausis ant kłausimo, tekłauso.

PARABOLA

DE SEMINATORE

LETTICE.

REDSI, weens ſzehjeis isgahje ſzeht.

Un wiññam ſzehjoht, zitta ſehkla kritte zełł-mallî; un tee putni nahze un apehde to.

Un zitta kritte us to akminaiñu, kur tai newa daudſ ſemmes; un ta tudał usdihge, tapehz ka tai ſemmes dſiłłums ne bija.

Bet kad ta ſzaule bij' uslehkuſzi, ſzawihte ta un ſzakalte, tapehz ka ſzakne wiññai ne bija.

Bet zitta, kritte ſtarp teem ehrkſchkeem, un tee ehrkſchki usauge un apmahze to.

Bet zitta kritte wirs labbas ſemmes, un neſzſze augłus, zitta ſzimtkahrtigus, un zitta ſzeſchdeſzmitkahrtigus, un zitta trihsdeſzmitkahrtigus.

Kam auſzis dſirdeht, tas lai dſird.

I CERTIFY that this book was printed by me in the house of His Highness the PRINCE LOUIS-LUCIEN BONAPARTE, and that only two hundred and fifty copies were taken, one of which is unique, on larger and stouter paper, each page enclosed with a red border.

March, 1857. W. H. BILLING.